

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2019. június 24-i ülése 4. számú napirendi pontja

Beszámoló a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2019. évi I. féléves munkájáról

Előterjesztő: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Előadó: Dr. Say István, a Tolna Megyei Értéktár Bizottság elnöke

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

A Tolna Megyei Értéktár Bizottság – mely az országban a legelsők között alakult meg - hetedik esztendeje működik és ebben a ciklusban tízedik alkalommal számol be működéséről a közgyűlés számára. Az eltelt félév alatt két alkalommal tartott ülést, több eseményen is képviseltette magát, és hét újabb érték felvételéről döntött.

Napjainkra a megye 109 településéből 64 vesz részt az értéktár, megőrző tevékenységben, közte az összes város is (*1. melléklet*).

Ez a munka három Duna menti járásban a települések nagyon nagy hányadát érinti, a Tamási járásban a megyei átlaggal azonos arányú, a Bonyhádi és a Dombóvári járásban zömében még szervezetlen (*2. melléklet*)

A Bizottság döntései értelmében jelenleg a Megyei Értéktárban szereplő értékek száma összesen 423. Ennek jó fele az épített környezet értéke, azon belül a védett és műemlék templomok, egyházi épületek, vallási emlékek, kegyhelyek, síremlékek adják a meghatározó hányadot. Szembeszökő az elmaradás a turizmus és a vendéglátás területén (az egészséges életmód, illetve a sport ágazatainak szerényebb számai e kategóriák jellegének Tolna megyei adottságaiból fakadnak), megjegyzendő, hogy a viszonylag gazdag kulturális területen belül a különféle rangos művészeti csoportok tevékenységének az aránya kicsi (*3. melléklet*).

A megyei értékek számát tekintve értelemszerűen kimagaslik Szekszárd és Paks, a két legrangosabb város, de Bátaszék, Bonyhád és Tolna is gazdag megyei értékekben, illetve Dombóvár, Dunaföldvár és Tamási is átlagon felüli képet mutat. A községek között Decs, Bogyiszló, Bába, Medina, Tengelic, Hőgyész, Kölesd és Sióagárd vezetnek a sort. (*4. melléklet*)

Ezzel együtt a ciklus végére a tevékenység intenzitása a legtöbb településen lecsökkent, a kezdeti értéktárnyomán kialakult helyzet a 64 érintett település nagyobbik felén stagnál. Néhány helyen ez összefügghet azzal is, hogy már túljutottak legfontosabb értékeik feltérképezésén.

A június 28-án sorra kerülő megyei értéknapon (Szekszárdon) 2 új Tolnaikum címet adunk át, illetve 3 értékdíjat: egy községi értéktár bizottságnak, valamint két iskolai ifjú értékőr közösség számára (*5. melléklet*)

A tevékenységből egyelőre kimaradó településekről olyan értékek nem kerülhettek még be a megyei értékek közé, mint például az Ozorai vár vagy a Szálkai tó, a Dombori holtág, Cikó község történelmi értékű műemlékei és sváb hagyományőrzése. A kimaradók között három nagyobb település is található: Dunaszentgyörgy, Fadd és Zomba (6. melléklet). Csatlakozási szándék Kakasdon, Gerjenben és Gyulajon fogalmazódott meg.

A megyei önkormányzat „*A helyi identitás és kohézió erősítése Tolna megye 8 településének irodalmi, képzőművészeti és zenei hagyományainak visszatartásával*” elnevezésű projektje keretében idén tavasszal újabb vetélkedő volt, immáron harmadik alkalommal, Harcon. A résztvevő közel nyolcvan diák idén a népművészet körében szerzett ismereteit mérette meg, és felterjesztéseik nyomán újabb két megyei értékkel bővült a lajstrom.

Márciusban a megyei önkormányzat delegációja Csíkszeredába látogatott, ahol konferencia keretében folytak egyeztetések a két megyét érintő együttműködésekről, többek között értéktári témakörben. A résztvevők elmondták, hogy Hargita megyében is – a hazai mintát követve – létrejött a megyei és számos települési bizottság és megkezdték az értékek számbavételét. A megbeszélés folyamán Vár a megye rendezvényünkre fellépőt hívtunk Madéfalváról, illetve egy erdélyi delegáció is részt vesz programjainkon.

Május 10-12 között Hungarikum Fesztivál volt Kecskeméten, amelyen kiemelt meghívottként bemutatkoztak Tolna megyei értékei.

Szeptember hetedikén Budapesten újra megrendezik a Magyar Értékek Napját, ahol a mi megyénk is kiállít.

Egy éven keresztül az NMI Nemzeti Művelődési Intézet Tolna Megyei Igazgatósága szervezésében megyei bizottsági közreműködéssel megyei hungarikum klub működött, melynek tizenkét foglalkozásán a résztvevők például feltárták a bikácsi értékeket, látóúton voltak Bátaszéken jó gyakorlatokért. A program Sióagárdon táncszízzel zárult.

A tavalyi, agrártárcához benyújtott pályázatból idén megvalósult az értéktári honlap fejlesztése. A megújult weboldal megkönnyíti az értéktár bizottság munkáját, valamint a megye turisztikai népszerűsítését is segíti. Informatívabb, több kiegészítő lehetőség adott a bőséges információk elhelyezésére.

Határozati javaslat:**A Tolna Megyei Önkormányzat
Közyűlésének .../2019. (VI. 24.) közgyűlési
határozata a Tolna Megyei Értéktár
Bizottság munkájáról szóló beszámoló
elfogadásáról**

A Tolna Megyei Önkormányzat Közyűlése a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján a Tolna Megyei Értéktár Bizottság 2019. évi I. félévi munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Fehérvári Tamás, a Közyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Szekszárd, 2019. június 17.

**dr. Say István
a Bizottság elnöke**

**Az értéktári tevékenységet folytató Tolna megyei települések térképe
2019. I. félév végén**

A Tolna Megyei Értéktár 2019. I. félév végi jegyzékének járások szerinti összesítője

Sorszám	Járás	Teljes településszám	Értéktáras településszám	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Bonyhádi	25	11	41	7	1	2		2			53
2.	Dombóvári	16	5	8	5		2		1	2	1	19
3.	Paksi	15	11	59	18	3	4	1	13	2	1	101
4.	Szekszárdi	17	15	63	65	6	7	1	5			147
5.	Tamási	32	19	48	10	3			7	1		69
6.	Tolnai	4	3	10	13	5	3		3			34
Összesen		109	64	229	118	18	18	2	31	5	2	423

A Tolna Megyei Értéktár kategóriák szerinti jegyzéke 2019. I. félév végén

(Megjegyzés: Több érték kapott több kategóriába való párhuzamos besorolást is, ezek csak egyszer, a meghatározóbb helyükön szerepelnek! Ugyanígy több érték köthető több településhez is, ezek csak egyszer – a felterjesztő településnél – szerepelnek!)

1. Épített környezet

1.1. Védett és műemlék templomok, egyházi épületek, vallási emlékek, kegyhelyek, síremlékek

- SZEKSZÁRD: Római katolikus plébániatemplom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Szent János és Pál kápolna – Római katolikus kálvária-kápolna és stációk – Római katolikus iskolaépület – Zsinagóga – Evangélikus templom orgonája
- BÁTASZÉK: Római katolikus templom – Cikádor apátsági romkert – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Segítő Szűz Mária kápolna – Kálvária-kápolna – Szent Orbán kápolna és őstölgyek – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Flórián-szobor – Református imaház – Dr. Hermann Egyed István munkássága – Virágvasárnapi passiójáték
- BONYHÁD: Evangélikus templom – Evangélikus lelkészlak – Evangélikus iskola és tanítólakás – Majosi evangélikus templom – Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szentháromság-szobor – Kálvária-kápolna – Ermel-Vojnits-mauzóleum – Ladományi római katolikus templom – Református templom – Ózsinagóga – Izraelita szeretetház és maceszsütöde
- DOMBÓVÁR: Római katolikus templom – Szentháromság-szobor – Szent Flórián-szobor
- DUNAFÖLDVÁR: Belvárosi római katolikus templom – Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Nepomuki Szent János kápolna – Szent Rókus kápolna – Szentháromság-szobor – Református templom – Református parókia – Görögkeleti templom – Kálvária
- GYÖNK: Református templom – Evangélikus templom
- NAGYMÁNYOK: Római katolikus plébánia – Nepomuki Szent János szobor
- PAKS: Szentháromság-szobor – Jézus Szíve római katolikus templom – Római katolikus (Makovecz-) templom – Szent Vendel kápolna – Szent Rókus és Sebestyén kápolna – Újtemetői római katolikus kápolna – Kálvária temetőkápolna – Dunakömlődi római katolikus templom – Református templom – Evangélikus templom
- SIMONTORNYA: Római katolikus ferences templom – Ferences rendház – Szentháromság-szobor – Református templom
- TAMÁSI: Római katolikus templom – Rozália kápolna – Henyei kápolna – Mária-szobor – Evangélikus templom orgonája
- TOLNA: Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Kálvária-kápolna – Szentháromság-szobor – Mőzsi római katolikus templom – Szent Sebestyén szobor – Nepomuki Szent János szobor
- ALSÓNÁNA: Római katolikus templom – Evangélikus templom
- ALSÓNYÉK: Református templom
- BÁTA: Római katolikus plébániatemplom – Szent Vér Kegytemplom – Nepomuki Szent János szobor – Református templom
- BIKÁCS: Evangélikus templom
- BOGYISZLÓ: Református templom
- BÖLCSKE: Református templom – Református iskola – Római katolikus templom – Szent András-pusztai kápolna
- DECS: Református templom úriasztal-terítőjével és teljes szószéki készletével – Görögszói római katolikus Mausz-kápolna
- DÚZS: Római katolikus templom
- ÉRTÉNY: Római katolikus templom
- FELSŐNYÉK: Római katolikus templom – Hajdani római katolikus plébánia – Református templom
- GRÁBÓC: Görögkeleti szerb templom – Görögkeleti szerb apácakolostor
- GYÖRE: Római katolikus templom
- GYÖRKÖNY: Evangélikus templom
- HARC: Római katolikus templom
- HÓGYÉSZ: Római katolikus templom – Zsinagóga – Csicsói római katolikus templom
- IREGSZEMCSE: Római katolikus templom – Kálvária-kápolna
- IZMÉNY: Evangélikus templom
- KAJDACS: Római katolikus templom – Sztankovánszky-mauzóleum

- KALAZNÓ: Evangélikus templom
- KISSZÉKELY: Római katolikus templom
- KISTORMÁS: Evangélikus templom
- KÖLESD: Református templom és parókia
- KURD: Római katolikus templom
- LENGYEL: Szent Flórián-szobor
- MADOCSA: Református templom
- MAGYARKESZI: Római katolikus templom
- MEDINA: Görög keleti szerb templom – Református templom – Római katolikus kápolna
- MŐCSÉNY: Római katolikus templom
- MUCSI: Római katolikus templom a Szent Valerius-ereklyével – Szent Flórián-szobor
- NAGYDOROG: Református templom a szégyenkővel és Sztárai-kehellyel
- NAGYKÓNYI: Római katolikus templom
- NAGYSZÉKELY: Református templom
- ŐCSÉNY: Református templom
- PÁLFA: Római katolikus templom
- PINCEHELY: Római katolikus templom – Nepomuki Szent János-kápolna
- REGÖLY: Római katolikus templom – Somolypusztai templomrom
- SÁRPILIS: Református templom
- SÁRSZENTLŐRINC: Evangélikus templom – Hajdani evangélikus gimnázium – Alsópépusztai római katolikus kápolna
- SZAKÁLY: Római katolikus templom
- SZEDRES: Római katolikus kápolna – Bezerédj-kápolna
- TENGELIC: Középtengelici római katolikus kápolna
- TEVEL: Római katolikus templom – Szent Rókus-Szent Rozália-kápolna – Tizennégy Segítő Szent-kápolna – Kovácsi római katolikus templom
- TOLNANÉMEDI: Református templom
- VÁRALJA: Református templom
- VARSÁD: Evangélikus templom
- ZÁVOD: Római katolikus templom – Római katolikus plébánia – Szent Flórián-szobor

1.2. Történelmi műemlékek, emlékhelyek, múzeumok

- SZEKSZÁRD: Vármegyeháza – Vármegyeházi romkert – Városháza – Wosinsky Mór Megyei Múzeum – Gemenci Millenniumi Pavilon
- BÁTASZÉK: Városháza – Tájház és gyűjteményei – Csanády-gyűjtemény
- BONYHÁD: Nunkovits-Honig-ház (Völgységi Múzeum)
- BÖLCSKE: Bölcskei kőtár és víz alatti régészet
- DOMBÓVÁR: Dombói várrom – Kossuth-emlékmű
- DUNAFÖLDVÁR: Vár
- PAKS: Lussonium romkert – Cseh-Vigyázó-kúria (Városi Múzeum és gyűjteményei)
- SIMONTORNYA: Vár – Vár műemléki környezete – „Nagyház”, Helytörténet Háza
- DÖBRÖKÖZ: Várrom
- KÖLESD: Kismegyeháza, Ulánus laktanya és istálló
- LENGYEL: Lengyeli kultúra (régészeti)
- REGÖLY: Régészeti leletgyűttes: földvár és halomsír

1.3. Kastélyok, kúriák, műemlék lakóépületek

- SZEKSZÁRD: Augusz-ház – Babits szülőháza – Krenmüller-ház – Tisztartói ház – Kamarás-ház
- BÁTASZÉK: Mező-féle kúria
- BONYHÁD: Perczel-kúria (Perczel u. 9.) – Perczel-kúria (Perczel utca 11.) – Perczel kúria (Perczel u. 44.) – Alsóbörzsönyi Perczel-kúria – Rinaldi-ház – Műemlék lakóházak (Perczel u. 2., 4. és 18.)
- DOMBÓVÁR: Pál-ház
- DUNAFÖLDVÁR: Műemlék lakóház (Béke tér 1.)
- PAKS: Műemlék lakóház (Anna utca 17.) – Szeniczey-kúria – Korniss-kúria – Műemlék lakóházak (Deák u. 7. és 7/a) – Novák-kúria – Kurcz-kúria – Szeniczey-ház – Daróczy-kúria – Műemlék lakóház (Templom tér 6.) – Rosty-kúria – Műemlék lakóház (Kossuth u. 2.)

- GYÖNK: Magyary-Kossa-kastély
- TAMÁSI: Eszterházy-vadászkastély – Würtz Ádám szülőháza
- TOLNA: Festetics-kastély
- BÖLCSKE: Szent András-pusztai Szakách-kastély és melléképületei
- FÁCÁNKERT: Kunffy-kastély
- HÓGYÉSZ: Apponyi-kastély és parkja – Lichtenstein-kastély
- IREGSZEMCSE: Viczay-kastély
- LENGYEL: Apponyi-kastély
- MEDINA: Apponyi-kúria
- MŐCSÉNY: – Zsibriki német telepesház
- SZEDRES: Balogh-(Illés-)kastély – Bezerédj-kastély és parkja
- TENGELIC: Jeszenszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kastély – Gindly-Benyovszky-kúria – Bernrieder-kastély – Schell-kastély – Csapó-kastély és parkja

1.4. Műemlék középületek

- SZEKSZÁRD: Ferenc Kórház – Nagyvendéglő – Szegzárd Szálló – Fogadó
- BONYHÁD: Ispotály
- BÁTASZÉK: Városi Könyvtár épülete – Uradalmi épület – Számvevőség
- PAKS: Erzsébet Nagy Szálloda – Bazársor

1.5. Műemlék mezőgazdasági épületek, borospincék

- SZEKSZÁRD: Nedelkovics-tanya – Bogár-tanya – Présházak
- GYÖNK: Szabatonpusztai tehénistálló
- FELSŐNYÉK: Deák-pince
- HÓGYÉSZ: Magtár – Tisztartói lak
- LENGYEL: Apponyi-borpince – Majorsági épületek

2. Kulturális örökség

2.1. Irodalmi munkásságok, irodalmi emlékhelyek, színházi munkásságok

- SZEKSZÁRD: Garay János irodalmi munkássága – Mészöly Miklós írói munkássága
- DOMBÓVÁR: Tinódi Lantos Sebestyén életműve – Fekete István Múzeum
- TAMÁSI: Túrmezei Erzsébet életműve
- TOLNA: Rubold Ödön színművész munkássága
- DECS: Czakó Gábor írói munkássága
- GYÖRKÖNY: Tolnai Lajos író munkássága
- KÖLESD: Borjádi Petőfi emlékméhes
- PÁLFA: Illyés Gyula felsőrácegresi szülőhelye és első iskolája
- SÁRSZENTLŐRINC: Petőfi emlékház – Lázár Ervin emlékház – Lázár Ervin írói munkássága
- SIÓAGÁRD: Szabadi Mihály írói munkássága
- SZEDRES: Bezerédj Amália munkássága

2.2. Klasszikus zenei munkásságok

- BÁTASZÉK: Zádor Jenő életműve
- PAKS: Roger Schilling Fúvószenekar
- TAMÁSI: Markovics Gábor munkássága

2.3. Képzőművészeti munkásságok, gyűjtemények

- SZEKSZÁRD: Mattioni Eszter művészeti munkássága
- DOMBÓVÁR: Ujvári Lajos festőművész munkássága
- PAKS: Paksi Képtár
- TAMÁSI: Würtz Ádám művészeti munkássága

- TOLNA: Mözsi Szabó István munkássága – Garay Ákos munkássága – Martinek József munkássága
- KÖLESD: Kölesdi Képtár és Látásmozgalom
- NAGYDOROG: Gebauer-freskó

2.4. Népművészeti, népzenei, folklór munkásságok, hagyományörzés

- SZEKSZÁRD: Sallangokkal díszített rézveretes szügyhám – Bíró Annamária munkássága – Dr. Németh Pálné Parrag Julianna munkássága – Steig István munkássága – Tamás József munkássága – Nepp Dénes munkássága
- BONYHÁD: Fábián Mártonné Korondi-Kásler Balbina munkássága – Lőrincz Aladárné Molnár Vilma munkássága – Bukovinai székelyek élő népművészete – Csobányolás
- DOMBÓVÁR: Kaposmenti hímzés – Balásy Gyula munkássága
- DUNAFÖLDVÁR: Csepeli István munkássága
- GYÖNK: Gyönk környéki svábhímzés – Német nemzetiségi tájház – Kiss József német nemzetiségi magángyűjteménye
- SIMONTORNYA: Könyvne Szabó Éva bőrdíszműves munkássága
- TAMÁSI: Iglice Népdalkör
- TOLNA: Versegly Ferenc munkássága — Mözsi viselet – Képfestő műhely
- ALSÓNYÉK: Tájház
- BÁTA: Tájház – Halászház – Dér Józsefné Stigler Teréz munkássága
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói népviselet – Bogyiszlói népzenei hagyományok – Józsa Bálintné Tamás Julianna munkássága – Orsós Kis János munkássága – Streer Tamás munkássága – Streer Tamásné Horváth Mária munkássága – Hajdu Józsefné Bajusz Lídia munkássága – Hagyományörző Egyesület
- DECS: Sárköz népművészete – Sárközi tájház – Ács Istvánné Kovács Erzsébet munkássága – Bali Istvánné Pusztai Éva munkássága – Békás Jánosné Medgyesi Mária munkássága – Farkas Lászlóné Pál Erzsébet munkássága – Fehér Lászlóné Gregority Katalin munkássága – Fülöp Ferenc munkássága – Kovács Józsefné Kun Sára munkássága – Oláh Istvánné Berekai Éva munkássága – Perity Mihályné Kukucska Mária munkássága – Széles Józsefné Renkecz Erzsébet munkássága – Tóth Jánosné Kovács Sára munkássága – Fodorné László Mária munkássága – Decsi Hagyományörző Férfikórus munkássága – Decsi Kiss Jánosné munkássága
- GYÖRKÖNY: Tájház – Györkönyi német nemzetiségi hagyományörző füzetek
- IZMÉNY: László László primás tevékenysége
- KÖLESD: Kölesdi fehérhímzés – Kölesd és Siménfalva értéktári együttműködése
- MADOCSA: Seregi István munkássága – Boldog István munkássága – Földesi János munkássága
- MEDINA: Medinai szerb szokások és hagyományok – Kőszegi testvérek népi hangszerei – Medinai zenészdinasztia hagyományai – Bartina Zenekar – Szabóné Gáncs Tünde népdalénekes munkássága – Szabó József népzenei munkássága
- ŐCSÉNY: Egyed Mihályné Dévai Julianna munkássága – Werner Andrásné Tóth Katalin munkássága – Bogár István munkássága – Tájház
- PINCEHELY: Pillés vidék
- PÖRBÖLY: Pörbölyi Népdalkör tevékenysége
- SÁRPILIS: Gy. Bóli János munkássága – K. Kovács János munkássága
- SIÓAGÁRD: Tájház – Sióagárdi viselet és hímzés, Hímzésmúzeum – Király Anna munkássága – Finta Mihályné szöttek gyűjteménye – Fecske bábcsoport

2.5. Kutatói munkásságok, ismeretterjesztés

- SZEKSZÁRD: Dr. Hollós László gombakutató életműve
- PAKS: Paksi Digitális Archívum és retro képgyűjtemény
- BÁTA: Fekete Gólya Ház
- NAGYDOROG: Stockinger Artúr munkásságára és hagyatékára épülő Kalap és Sipka Múzeum

2.6. Népi ünnepélyek, búcsúk, fesztiválok

- BÁTASZÉK: Géza-nap
- PAKS: Nemzetközi Gastroblues Fesztivál
- BÁTA: Batai Szent Vér kegyhely búcsúja
- GRÁBÓC: Grábóci szerb ortodox búcsú

3. Agrár- és élelmiszergazdaság

3.1. Állattenyésztés

- BONYHÁD: Magyar tarka szarvasmarha
- NAGYDOROG: Magyar díszposta galamb

3.2. Növénytermesztés

- TOLNA: Chili-csepp
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói paprika

3.3. Bortermelés, pálinkafőzés

- SZEKSZÁRD: Szekszárdi történelmi borvidék és borai – Szekszárdi bikavér – Szekszárdi kadarka – Szekszárdi kékfrankos
- PAKS: Paksi pincefalu és dunakömlői pincesor
- TOLNA: Tolnai Borvidék és borai
- BÖLCSKE: Pincefalu
- GYÖRKÖNY: Pincefalu
- HARC: Brill pálinkaház és pálinkái
- SIÓAGÁRD: Leányvári pincefalu

3.4. Ennivalók, innivalók

- SZEKSZÁRD: Szekszárdi márc
- DOMBÓVÁR: Magyar Rapszódia desszert család – Rákóczi János munkássága és a Rákóczi-túros
- KISVEJKE: Völgységi Zamatos gyümölcslevek

4. Ipari és műszaki megoldások

4.1. Ipari műemlékek

- BÁTASZÉK: Vasútállomás épülete
- TAMÁSI: Cserénygáti vízimalom
- TOLNA: Selyemgyár és ipartörténeti gyűjtemény – Selyemgubóraktár
- BÁTA: Fagázás szivattyútelep
- FÁCÁNKERT: Szeszgyár
- KÖLESD: Borjádi Sörét-torony
- MAGYARKESZI: Gizella hengermalom

4.2. Kiemelkedő műtárgyak

- BÁTASZÉK: M6-os autópálya alagútláncolata – Türr István-híd
- DUNAFÖLDVÁR: Beszédes József-híd
- BOGYISZLÓ: Sió-torkolati árvízkapu – Szent László-híd

4.3. Kiemelkedő ipari tevékenység

- BÁTASZÉK: Bátaszéki Ipartestület tevékenysége
- BONYHÁD: Bonyhádi zománcáru és zománcedény
- PAKS: Paksi Atomerőmű Tájékoztató és Látogató-központ (és Atomenergetikai Múzeum) – Magyar atomenergetikai szaktudás
- TAMÁSI: Rittinger-féle tutyiműhely

5. Turizmus és vendéglátás

- SZEKSZÁRD: Petrits Mézeskalács Múzeum
- DUNAFÖLDVÁR: Dunaföldvári vásár

6. Természeti környezet

6.1. Vízivilág

- PAKS: Duna-part
- TAMÁSI: Pacsmagi tavak
- TOLNA: Tolnai Holt-Duna – Mőzsi Kapszeg-tó
- KISSZÉKELY: Barátok tava
- SZEDRES: Ős-Sárvíz
- TENGELIC: Székes-mocsár

6.2. Tájak, vidékek

- SZEKSZÁRD: Gemenci Erdő, Duna-Dráva Nemzeti Park
- PAKS: Paksi löszfal
- TAMÁSI: Gyulaji erdő
- BIKÁCS: Kistápei láprét – Ökör-hegy – Kistápei Zichy kastélypark
- FELŐNYÉK: Kolláti-rét
- HŐGYÉSZ: Hőgyézi erdők
- KISSZÉKELY: Kísszékely környéki erdők
- KURD: Pannóniai üledékek ősmaradványai
- LENGYEL: Lengyel-Hőgyézi erdők
- NAGYDOROG: Szenesi-legelő (1)
- PŐRBÖLY: Gemenci Ökoturisztikai Központ
- VÁRALJA: Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet

6.3. Növényvilág

- DUNAFÖLDVÁR: Oláh-völgyi törpemandulás
- PAKS: Paksi tarka sáfrányos
- BOGYISZLÓ: Bogyiszlói orchideás erdő
- BÖLCSKE: Bölcskei nőszirmos
- MADOCSA: Szlavón tölgyes
- SZEDRES: Tarkasáfrányos
- TENGELIC: Pókbangós Bárányi-rét

6.4. Állatvilág

- SZEKSZÁRD: Gemenci gímszarvas
- PAKS: Paksi Ürge-mező
- TAMÁSI: Gyulaji dám

7. Egészséges életmód

- DOMBÓVÁR: Gunarasi gyógyvíz és termálfürdő
- DUNAFÖLDVÁR: Dunaföldvári gyógyvíz és termálfürdő
- PAKS: Paksi gyógyvíz és termálfürdő
- TAMÁSI: Tamási gyógyvíz és termálfürdő
- NAK: Széles Lajos munkássága és a Naksol

8. Sport

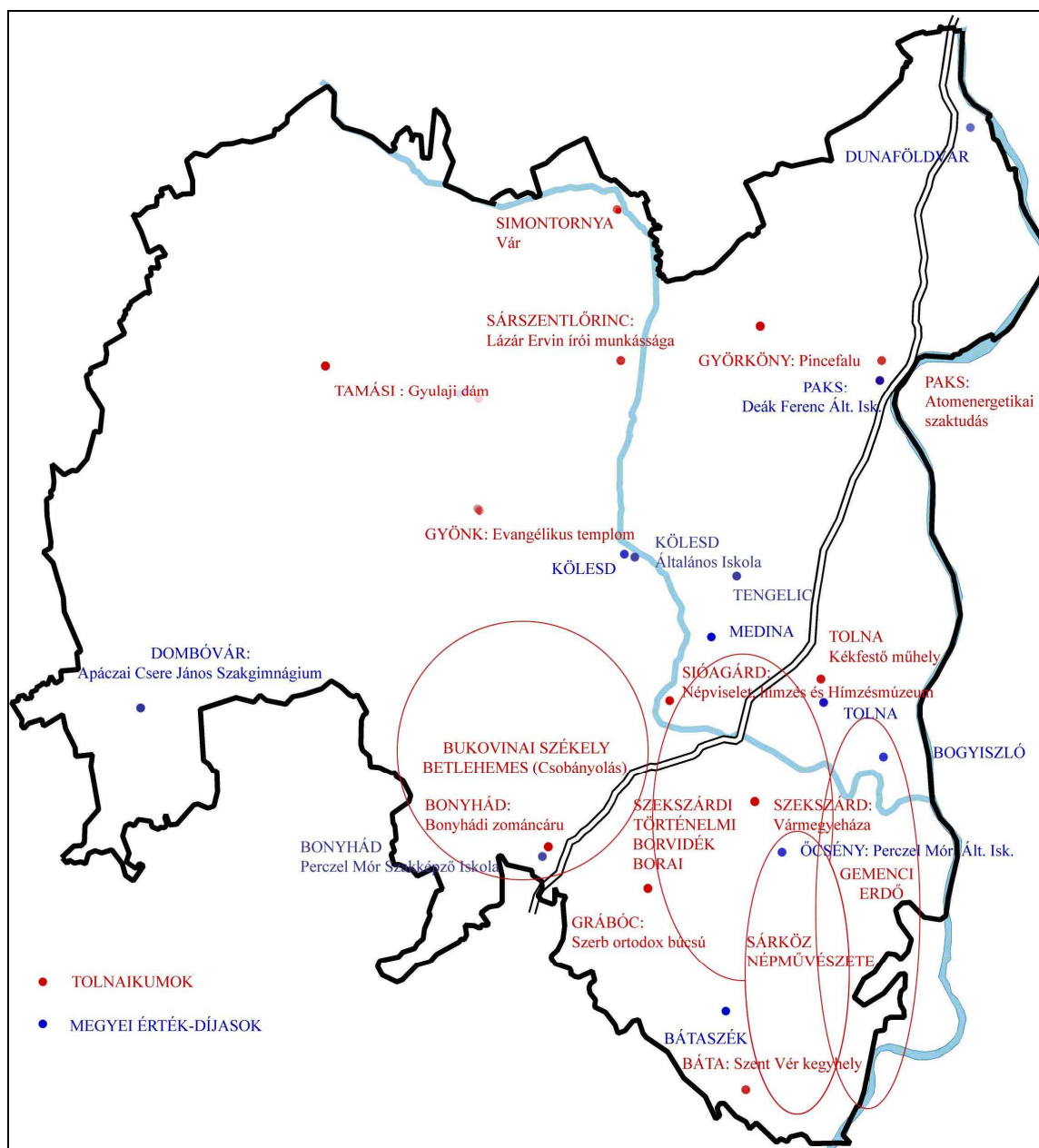
- DOMBÓVÁR: Dombóvári olimpikonok (Buzánszky Jenő és Rózsa Norbert) sportteljesítménye
- PAKS: Paksi olimpikonok (Abay Nemes Oszkár, Kovács Antal és Kozmann György) sportteljesítménye

A Tolna Megyei Értéktár 2019. I. félév végi jegyzékének települések és kategóriák szerinti összesítője

Sorszám	Település	Épített környezet	Kulturális örökség	Ipari és műszaki megoldások	Agrár- és élelmiszer-gazdaság	Turizmus és vendéglátás	Természeti környezet	Egészséges életmód	Sport	Összesen
1.	Szekszárd	24	11		5	1	2			43
2.	Bátaszék	16	5	4						25
3.	Bonyhád	21	4	1	1					27
4.	Dombóvár	6	5		2			1	1	15
5.	Dunaföldvár	12	1	1		1	1	1		17
6.	Gyöng	4	3							7
7.	Nagymányok	2								2
8.	Paks	25	4	2	1		4	1	1	38
9.	Simontornya	7	1							8
10.	Tamási	7	4	2			3	1		17
11.	Tolna	8	7	2	2		2			21
12.	Alsónána	2								2
13.	Alsónyék	1	1							2
14.	Báta	4	5	1						10
15.	Bikács	1					3			4
16.	Bogyiszló	1	8	2	1		1			13
17.	Bölcske	5	1		1		1			8
18.	Csibrák									0
19.	Decs	2	17							19
20.	Döbrököz	1								1
21.	Dúzs	1								1
22.	Értény	1								1
23.	Fácánkert	1		1						2
24.	Felsőnyék	4					1			5
25.	Grábóc	2	1							3
26.	Györe	1								1
27.	Györköny	1	3		1					5
28.	Harc	1			1					2
29.	Hőgyész	7					1			8
30.	Iregszemcse	3								3
31.	Izmény	1	1							2
32.	Kajdacs	2								2
33.	Kalaznó	1								1
34.	Kisszékely	1					2			3
35.	Kistormás	1								1
36.	Kisvejke				1					1
37.	Kölesd	2	4	1						7
38.	Kurd	1					1			2
39.	Lengyel	4	1				1			6
40.	Madocsa	1	3				1			5
41.	Magyarkeszi	1		1						2
42.	Medina	4	6							10
43.	Mőcsény	2								2
44.	Mucsi	2								2
45.	Nagydorog	1	2		1		1			5
46.	Nagykónyi	1								1
47.	Nagyszékely	1								1
48.	Nak							1		1
49.	Ócsény	1	4							5
50.	Pálfa	1	1							2
51.	Pincehely	2	1							3
52.	Pörbölly		1				1			2

53.	Regöly	2	1							3
54.	Sárpilis	1	2							3
55.	Sárszentlőrinc	3	3							6
56.	Sióagárd		6		1					7
57.	Szakály	1								1
58.	Szedres	4	1				2			7
59.	Tengelic	7					2			9
60.	Tevel	4								4
61.	Tolnanémedi	1								1
62.	Váralja	1					1			2
63.	Varsád	1								1
64.	Závod	3								3
	Összesen	229	118	18	18	2	31	5	2	423

A 2016-19. évi Tolnaikumok és Megyei Érték-díjasok

TOLNAIKUMOK:

2016: Bonyhádi zománcáru – Grábóci szerb ortodox búcsú – Györkönyi pincefalu – Gyulai dám – Sárköz népművészete – Szekszárdi borok – Szekszárdi Vármegyeháza (7)

2017: Bukovinai székely betlehemes – Gemenci erdő – Gyönki evangélikus templom (3)

2018: Bártai Szent Vér kegyhely – Paksi atomenergetikai szaktudás – Sióagárdi népviselet, hímzés és Hímzészékház – Lázár Ervin írói munkássága (4)

2019: Simontornyai Vár – Tolnai képfestő műhely (2)

MEGYEI ÉRTÉK-DÍJASOK:

2016: Bátaszék – Medina (2)

2017: Dunaföldvár – Köleszd – Dombóvári Apáczai Szakgimnázium – Paksi Deák Ált. Isk. (4)

2018: Tolna – Bogyiszló – Őcsényi Perczel Mór Ált. Isk. (3)

2019: Tengelic – Bonyhádi Perczel Mór Szakképző Iskola – Kölesdi Általános Iskola (3)

A Tolna megyei értéktári tevékenységből
2019. I. félév végéig
kimaradó települések járasonkénti számban és arányban

(keretelve a több műemléki és/vagy védett természeti értékkel gazdag települések,
 árnyékolva a 2000 fősnél népesebb települések)

<u>Bonyhádi járás:</u>	(14 - 56%)	<u>APARHANT</u> BÁTAAPÁTI BONYHÁDVARASD <u>CIKŐ</u> FELSŐNÁNA KAKASD KÉTY	KISDOROG KISMÁNYOK MÓRÁGY MUCSFA MURGA NAGYVEJKE <u>ZOMBA</u>
<u>Dombóvári járás:</u>	(11 - 69%)	ATTALA CSIKÓSTÖTTÖS DALMAND GYULAJ JÁGÓNAK	KAPOSPULA KAPOSSZEKCSŐ KOCSOLA LÁPAFŐ SZAKCS VÁRONG
<u>Paksi járás:</u>	(4 - 27%)	DUNASZENTGYÖRGY GERJEN	NÉMETKÉR PUSZTAHENCSE
<u>Szekszárdi járás:</u>	(2 - 12%)	SZÁLKA	VÁRDOMB
<u>Tamási járás:</u>	(13 - 41%)	BELECSKA DIÓBERÉNY FÜRGED KESZŐHIDEGKÚT KOPPÁNYSZÁNTÓ <u>MISZLA</u> NAGYSZOKOLY	<u>ÓZORA</u> !!! PÁRI SZAKADÁT SZÁRAZD UDVARI ÚJIREG
<u>Tolnai járás:</u>	(1 - 25%)	<u>FADD</u>	
<u>MEGYE ÖSSZESEN</u>		(45 - 41%)	